МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ

Министерство образования и науки Республики Татарстан

Исполнительный комитет Камско-Устьинского муниципального района РТ

МБОУ "Старо-Казеевская СОШ"

РАССМОТРЕНО	СОГЛАСОВАНО	УТВЕРЖДЕНО
в методическом объединении ШМО	Заместитель директора по УВР	Директор
________________ Латыйпова Р.А.	________________ Шангараева З.И.	________________ Гимранов И.М.
Приказ №1 от «23» 09 2023 г.	от «28» 09 2023 г.	Приказ № 162 от «28» 09 2023 г.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

Эликтивного курса по литературному чтению на родном языке

«Мой родной язык»

для обучающихся 3 класса

с. Старое Казеево 2023

3 нче класста әдәби укуны өйрәнү буенча көтелгән нәтиҗәләр.

<table>
<tr><th rowspan="2">Бүлек исеме</th><th colspan="2">Предмет нәтиҗәләре</th><th>Метапредмет нәтиҗәләре</th><th rowspan="2">Шәхескә кагылышлы нәтиҗәләр</th></tr>
<tr><th>Укучы өйрәнәчәк</th><th>Укучы өйрәнергә мөмкинлек алачак</th><th></th></tr>
<tr><td>Хайваннар турында әкиятләр</td><td rowspan="3">-тылсымлы, хайваннар турындагы әкиятләрне, мәсәлләрне, тормыш-көнкүреш әкиятләрен аерырга;
- тормыш-көнкүреш һәм тылсымлы әкиятләрнең үзенчәлегеначыкларга;
-әкият белән хикәяне аерырга;
-әсәрдә сурәтләү чараларын табарга (чагыштырулар, капма-каршылык, кабатлаулар, җанландыру).</td><td rowspan="3">-хайваннар турындагы әкиятләрнең кайчан килеп чыгышы турында фикерләргә;
- төрле халыклар әкиятләрендә йөремсәк сюжет булуын ачыкларга.</td><td rowspan="6">Регулятив күнекмә:
-максатка ирешүдә үҗәтлек, авырлыкны җиңүгә әзер булу, авырлыкларны чишү ысулларын эзләүгә ихтыяҗ формалаштырга;
-ирешeләчәк нәтиҗәне алдан күрергә;
-үтәлгән эшнең сыйфатын һәм дәрәҗәсен билгеләргә, уңышлылыгына бәя бирергә;
-кагыйдәләрне, күрсәтмәләрне истә тотып гамәлләр кылырга;
-укытучы белән хезмәттәшлектә итәргә;
Танып -белү күнекмәсе:
-эшчәнлек барышын һәм нәтиҗәләрен тикшереп һәм бәяләп барырга;
-охшашлык һәм аермалыкларны аерырга, чагыштырырга;
-проблеманы кыска һәм ачык итеп әйтергә;
-проблеманы чишү алымнарын хезмәттәшлектә табарга.
Коммуникатив күнекмә:
-укытучы, туганнар, әти-әниләр белән хезмәттәшлекне планлаштыру – катнашучыларның максатларын, вазифаларын үзара аралашу ысулларын билгеләргә;</td><td rowspan="6">-татартеленә карата ихтирамлыкарашбулдыру.
Үзуңышларын,уңышсызлык-ларынтурындафикерйөртү.үз илең, халкың һәм тарихың белән горурлану хисләре формалаштырырга, һөнәрләр дөньясы белән танышырга, җәмәгать урыннарында, мәктәптә үз-үзеңне тотуның әхлакый кагыйдәләрен үзләштерергә;
уку эшчәнлеге һәм аның мотивлары арасында элемтә урнаштырырга;
әдәби мәдәният нигезендә матурлыкны күрә белү һәм эстетик хисләр формалаштырырга.
белем бирү учреждениесенә унай караш, әдәби уку фәнен өйрәнүнең кирәклеген аңларга;
уку эшчәнлегенең уңышлылыгы (унышсызлылыгы) сәбәпләрен аңларга;
аралашканда иптәшеңнең мотивларына һәм хисләренә ориентлашырга, үз-үзеңне тотышында мораль нормаларга</td></tr>
<tr><td>Мәсәл жанры.</td></tr>
<tr><td>Мәкаль жанры</td></tr>
<tr><td>Әдәби жанрлар</td><td rowspan="3">-сүзләрне укыганда төгәл, дөрес әйтеп укырга, уку тизлеген арттыра барырга;
- текст белән беренче танышканда эчтән укырга, терәк сүзләрне эзләп табып, иректе өзек белән танышырга, өзекне сайлап укырга;
- укытучыны, сыйныфташларын тыңларга, сорауларга җавап биргәндә иптәшләрен кабатламаска, үз фикерләрен төгәл әйтә белергә;
- төрле авторның 6-8 әсәрен яки алардан өзекне яттан сөйләргә;
-үзе яраткан автор, аның әсәрләре турында сөйли белергә;
- бирелгән текстын темасын төп мәгънәсен ачыкларга, авторның үз героена мөнәсәбәтен билгеләргә;</td><td rowspan="3">- мөстәкыйль рәвештә тематик , жанрлар буенча җыентыклар төзергә;
-уку өчен мөстәкыйль рәвештә китаплар сайлап, китап элементлары буенча эчтәлекне ачыкларга;
- сайлап алынган китапларны мөстәкыйль укырга;
- сүзлекләр белән мөстәкыйль эш итәргә;
- шигъри һәм проза әсәрләрен сәнгатьле укып, текстка карата үз мөнәсәбәтеңне белдерергә;
- дәреслектә бирелгән иллюстрацияләрне әдәби текстлар белән чагыштырып, уртак һәм аермалы якларын табарга;</td></tr>
<tr><td>Библиографик культура</td></tr>
<tr><td>Уку,сөйләү, тыңлау күнекмәләре формалаштыру</td></tr>
</table>

	- әсәр геройларына характеристика бирергә; - укылган әсәрнең эчтәлеген аңларга, интонация, уку темпын сайларга, паузалар белән укырга; - әсәрләр буенча инсценировкалар эзерләгәндә катнашырга.	- әдәби һәм сәнгать әсәрләре турында телдән сөйләм төзергә. -таныш булмаган сүзләрне үз эченә алган текстларны тыңлаганда, аларның эчтәлеген аңлау өчен, тоемлаудан файдалану.	-сораулар формалаштырырга, җитмәгән мәгълүматны башкалардан сорашып белергә; -эшлекле партнерлы аралашырга, төркемдә үзара ярдәм итешергә;	һәм этик таләпләргә тотрыклы иярергә. Текстлардагы төрле тормыш ситуацияләренә һәм геройларның гамәлләренә гомүмкешелек нормаларыннан чыгып бәя бирергә.

Программа эчтәлеге.

Бүлек исеме	Кыскача эчтәлеге	Сәг.саны
Хайваннар турындагы әкиятләр.	Халык авыз иҗатының бер төре булган һәм җир йөзендәге барлык милләтләрдә дә яшәп килүче, буыннан буыннарга күчеп йөри торган хайваннар турындагы әкиятләргә карата гомуми күзаллау булдыру. Әкиятләрнең гасырлар дәвамында үсеше. Гади вакыт тасмасы: 1) бик борынгы әкиятләр, 2) борынгы, 3) бик борынгы булмаган әкияти вакыйгалар турында аңлату. Бик борынгы әкиятләрдә хайваннар арасындагы мөнәсәбәтләр, аларның тышкы күренешләре төп урынны алып тора. Борынгы әкиятләрдә геройның аңы, хәйләгә осталыгына дан җырлана. Ә әкияти вакыйгалар исә үз эченә геройның изге эшләрен, аның сәләтен, киң күңеллеген күрсәтүне максат итеп куя. Йөремсәк әкиятләр турында күзаллау булдыру.	10
Мәсәл жанры.	Мәсәлләрнең ике өлештән: хикәяләү (вакыйга) һәм моральдән (нәтиҗә, тәрбияви аңлату) торуын аңлату. Мәсәлдәге хикәяләү өлешенең әкиятләрдән килеп чыгуына басым ясау. Мәсәлләрнең мораль өлешенең мәкальләр белән охшашлыгы. Мәсәл җанрының килеп чыгышы, үсеше. Бөтен дөньяга танылган мәсәлчеләр: Эзоп, Ж. Лафонтен, И. Крылов, татар мәсәлчеләре К. Насыйри, Г. Тукай, М. Гафури, Г. Шамуков, Ә. Исхак һәм башка язучылар әсәрләрен өйрәнү.	8
Мәкаль жанры.	Мәкальләр – ул борынгылар сүзе, аталар сүзе, картлар сүзе, тәҗрибә һәм хикмәт җимеше, хәтердә сакланырга тиешле хәзинә, халыкның күмәк фикере, тормыш кагыйдәсе, сүзгә дәлил, тормышта киңәш. “Мәкаль” сүзе гарәп теленнән алынган, “урынлы сүз яки тиешле урында әйтелгән сүз” дигән мәгънәне аңлатуын төшендерү. Төрле халык мәкальләре. Мәкальләрне сөйләмдә, мәсәлләрдә урынлы куллану.	6
Хикәя жанры.	Хикәя геройлары аларның портреты һәм характер үзенчәлекләренең башкарган гамәлләре аша чагылышы. Авторның үз героена мөнәсәбәте. Геройларга чагыштырмача характеристика. Герой яшәгән тирәлек, пейзаж.	25
Шигърият.	Кеше һәм табигать бергәлеге. Дөньяны шагыйрь күзлегеннән чыгып күзаллау. Әйләнә-тирә дөнья матурлыгын шагыйрь өчен илһам чишмәсе булуын инандыру. Шагыйрьдә	19

	чагыштыру, сынландыру, эпитет. Автор әсәрләрендә һәм халык авыз иҗатында охшашлык. Чагыштыру,контраст,җанландыру кебек гади әдәби алымнарны таба белү. Җанлы сөйләмнең мөһим чараларын үзләштерү күнегүләре:темп,тавыш көче,тон,сөйләм мелодикасы(тавышны күтәрү ,түбәнәйтү).	
Библиографик культура формалаштыру.	Эчтәлек бите белән танышу, аңа карап, кирәкле әсәрне китаптан таба белү, кече яштәге мәктәп баласының дәреслектән тыш эчтәлгән оештыру: өй, мәктәп китапханәләреннән файдалану. Фән буенча сүзлек, белешмә әдәбият, вакытлы матбугат белән эшләү. Балалар китабы белән эшләү. Китапның төп өч элементын аеру: китап тышлыгы, китап төпсәсе, битләре. Китапны саклап тоту күнекмәләре булдыру. Төрле җыентыклар төзергә өйрәнү.	Һәр дәрестә
Уку, сөйләү, тыңлау күнекмәләре формалаштыру.	Сәнгатьле уку күнекмәләре формалаштыру (интонация, тон, темп саклап кычкырып уку). Автор бирергә теләгән картинаны күзал-лау. Эчтән укый белергә күнектерү. Чылбыр рәвешендә укыганда, үз урыныңны белеп, чират буенча уку. Укылган әсәргә анализ ясау. Уку техникасын үстерү.	һәр дәрестә

1. Күзәтәбез һәм тәэсирләр белән уртаклашабыз

Бүлекнең төп эчтәлеге:

Табигатьнең гүзәллеген әдәби һәм сәнгать әсәрләре аша аңлату. Балаларны табигатьтәге үзгәрешләрне күзәтеп барырга, күргәннәрең белән уртаклашырга өйрәтү. Кеше һәм табигать бергәлеге. Дөньяны шагыйрь күзлегеннән чыгып күзаллау. Әйләнә-тирә дөнья матурлыгының шагыйрь өчен илһам чишмәсе булуына инандыру. Шигырьләрдә чагыштыру, сынландыру, эпитет. Чагыштыру, контраст, җанландыру кебек гади әдәби алымнарны таба белү. Җанлы сөйләмнең мөһим чараларын үзләштерү күнегүләре: темп, тавыш көче, тон, сөйләм мелодикасы (тавышны күтәрү,түбәнәйтү).

Б. Рәхмәт “Иң күңелле чак”, Р. Хисмәтуллин «Июль аланы», Р. Вәлиева “Җәй һәм бала”, М. Галиев «Җиләктән кайтканда», М. Мирза “Көздә бермәл”, “Көз”, “Болыт”, Б. Рәхимова «Шук болытлар, батыр җил, якты кояш», М. Гафури “Болын”, Н. Дәүли «Бала болыт», . Р. Корбан “Көз нигә моңая”, Р. Вәлиева “Яңгыр, яу!”, “Китмә әле, бераз тор”, Йолдыз “Салават күпере”, М. Әлимбаев “Салават күпере”, Л. Лерон «Яңгырның ял көне», М. Җәлил “Яңгыр”, Р. Мингалим «Август каеннары», Ш. Маннур “Көзге урманда”, З. Туфайлова «Яфрак ява», Х. Әюпов «Әбиләр чуагы», К. Тәхау “Көзге урман”, Р. Әхмәтҗан “Соңгы яфрак”, М. Мазунов «Карап торам», Г. Хәсәнов «Кыр казы», Г. Бәширов «Ана каз белән ата каз һәм аларның унике бәбкәсе», Н. Гыйматдинова «Казлар», Г. Остер «Серне ачты», В. Хәйруллина “Тәрбияче попугай”, Н. Сладков “Күзалдавычлар”, Р. Әхмәт “Сыкы”, Н. Сладков “Кем остарак”, Р. Корбан “Мәктәпкә озату бәйрәме”, Г. Паушкин “Кыш”, Г. Рәхим “Безнең тауда”, Н. Әхмәдиев “Чишмәгә суга барам”, К. Кәримов “Кышкы мәтрүшкәләр”, Н. Гыйматдинова Сарбай”.

Эш формалары: практик-уен, экскурсия, иҗади эш, яттан сөйләү, төркемдә һәм парларда.

Укучыларның белемнәренә һәм күнекмәләренә таләпләр:

Кеше һәм табигать бергәлеген, дөньяны шагыйрь күзлегеннән чыгып күзалларга,әйләнә-тирә дөньяның матурлыгы —шагыйрь өчен илһам чишмәсе булуга инанырга. Шигырьдә чагыштыру, сынландыру, эпитетларны аерырга, автор әсәрләрендә һәм халык авыз иҗатында охшашлыкны,чагыштыру, контраст,җанландыру кебек гади әдәби алымнарны таба белергә, аңлы сөйләмнең мөһим чараларын үзләштерергә(темп,тавыш көче, тон, сөйләм мелодикасы (тавышны күтәрү,түбәнәйтү)

Милли төбәк компоненты: Татар язучылары иҗаты белән танышу.

2. Чагыштырулар серенә төшенәбез

Бүлекнең төп эчтәлеге:

Әкиятләр турында гомуми күзаллау булдыру. Татар халык әкиятләрендәге төп герой белән башка халыклар әкиятләрендәге төп герой арасындагы охшаш һәм аермалы яклар. Геройларның характеры. Россия халыклары әкиятләре. Әкиятләрнең гасырлар дәвамында үсеше. Гади вакыт тасмасы: 1) бик борынгы әкиятләр, 2) борынгы, 3) бик борынгы булмаган әкияти вакыйгалар турында аңлату.

Бик борынгы әкиятләрдә хайваннар арасындагы мөнәсәбәтләр, аларның тышкы күренешләре төп урынны алып тора. Борынгы әкиятләрдә геройның аңы, хәйләгә осталыгына дан җырлана. Ә әкияти вакыйгалар исә үз эченә геройның изге эшләрен, аның сәләтен, киң күңеллеген күрсәтүне максат итеп куя. Йөремсәк әкиятләр турында күзаллау.

Әфган халык әкияте: “ Иң яхшы дару”, “Табышны ничек бүләргә?”, “Кабартма”; Уйгур халык әкияте: “Тылсымлы китмән”; Инглиз халык әкияте: “Көрән төстәге пингвин баласы”; Монгол халык әкияте: “Әтәч таңда нигә кычкыра?”; Манси халык әкияте: “Куянның колагы нигә озын?”; Кабарда халык әкияте: “Җәнлекләр патшасы”; Венгр халык әкияте: “Комсызлык бәласы”; Африка негрлары әкияте: “Сырны ничек бүлгәннәр?”; Эстон халык әкияте: “Куянның ирене нигә ярык?”; Эвенк халык әкияте: “Әтәч нигә кычкыра?”; Казакъ халык әкияте: “Юмарт дөя”

Эш формалары: практик-уен, иҗади эш, эчтәлек сөйләү, төркемдә һәм парларда.

Укучыларның белемнәренә һәм күнекмәләренә таләпләр:

Дәреслекнең төзелешен белергә,әкиятләрнең автор һәм халык әкиятләренә бүленешен аерырга,эчтәлек битендә ориентлаша алырга, халык һәм автор әкиятләрен аерырга, иллюстрацияләр аша әкиятләрне танырга,әкиятләрне мәгънәви кисәкләргә бүлә белергә,кыен хәлләргә калганда авырлыкларны җиңә белергә, әкиятләрнең үзенчәлекләрен мөстәкыйль рәвештә күрә белергә, укыган әкиятләр арасыннан тылсымлыларын аера белергә, җәнлекләр турындагы татар халык әкиятләрен башка халык әкиятләре белән чагыштырып үзенчәлекле якларын таба белергә

Милли төбәк компоненты: Төрле халык авыз иҗаты белән танышу.

3. Кешеләрнең хыялларын аңларга тырышабыз.

Бүлекнең төп эчтәлеге:

Әкият һәм хикәя жанрларының композиция үзенчәлеген (күзәтүләр аша) аңлату. Укучы – тыңлаучыга табигый көчләрнең серен , әкият геройларының серле тормыш агышын күрсәтү, хикәя геройларының характерында тормыштан алынган вакыйгаларны чагылдырып сөйләү. Уйдырмаларның максаты – тыңлаучыларны дөньяда булмаган,уйлап чыгарылган хәлләр белән шаккатыру.

Л. Лерон “Хыял”, Йолдыз “Антенналы бәрәңге”, Л. Лерон “Мәче малае Шукбай”, “Шукбай балык тота”, “Хат”, Р. Фәйзуллин “Тугайда”, А. Гыйләҗев “Суык”, А. Аланазаров “Дустымны эзлим”

Эш формалары: практик-уен, иҗади эш, яттан сөйләү, төркемдә һәм парларда

Укучыларның белемнәренә һәм күнекмәләренә таләпләр:

Хыял һәм фантазия турында белгәннәрне искә төшерү, яңа мәгълүматлар белән баету. Күзәтүчәнлек, уйлап табучанлык һәм яңалыкка омтылыш булдыру. Әсәрдәге төп фикерне ачыклау. “Хыял һәм чынбарлык” турында фикерләү, күзалларга өйрәнү.

Милли төбәк компоненты: Татар язучылары һәм шагыйрьләре иҗаты белән танышу.

4. Ярату турында.

Бүлекнең төп эчтәлеге:

“Ярату” төшенчәсенең мәгънәсен әдәби әсәрләрдәге вакыйга һәм образлар язмышы аша аңлату: гаиләне хөрмәтләү, гаилә әгъзаларына, туган җиргә карата ярату хисләре, кече туганнарыбызга мәхәббәт. Дөньяны шагыйрьләр күзлегеннән чыгып тану.

Вәлиев “Барысын да яратам”. Ш. Маннур “Яратам”. Р. Вәлиев “Чыпчык”. С . Урайский “Туган ил”,А. Гыймадиев “Шәмси маҗаралары” В. Нуриев “Кем катырак суга?”. “Музей йорты”на сәяхәт. Б.Кустодиев “Идел. Салават күпере”. Р. Вәлиева “Яңгыр белән Кояш”.Г. Сабитов “Тәүге шатлык”. Ә. Баянов “Тургай” ,Н. Гыйматдинова “Болын патшасы”. “Музей йорты”на сәяхәт. Ф. Халиков “Гаилә портреты”,А. Әхмәтгалиева “Безнең чишмә”. “Музей йорты”на сәяхәт. Ф.Әминов “Су буе”,Г. Бәширов “Беренче кар”. Н. Сладков “Кышкы җәй”,М. Мазунов “Яңа карлар ява”. И.Солтан “Кар ник шыгырдый?” Ф .Зыятдинов “Муллык билгесе, Р.Миңнуллин “Кар бәйрәме”. “Музей йорты”на сәяхәт. “Тылсымлы кыш”.

.**Эш формалары:** практик-уен, иҗади эш, яттан сөйләү, төркемдә һәм парларда

Укучыларның белемнәренә һәм күнекмәләренә таләпләр:

“Ярату” төшенчәсенең мәгънәсен әдәби әсәрләрдәге вакыйга һәм образлар язмышы аша аңлау. Гаиләне хөрмәтләү, гаилә әгъзаларына, туган җиргә карата ярату хисләре, кече туганнарыбызга мәхәббәт булдыру.

Милли төбәк компоненты: Татар язучылары һәм шагыйрьләре иҗаты белән танышу.

5. Хикмәтле тормыш тәҗрибәсе туплыйбыз

Бүлекнең төп эчтәлеге:

Мәсәл жанрының килеп чыгышы, үсеше. Бөтен дөньяга танылган мәсәлчеләр: Эзоп, Ж.Лафонтен, И.Крылов, татар мәсәлчеләре К.Насыйри, Г.Тукай,М.Гафури, Г.Шамуков, Ә.Исхак һәм башка язучылар әсәрләрен өйрәнү. Төрле халык мәкальләре . Мәкальләрне сөйләмдә, мәсәлләрдә урынлы куллану. Дөньяны шагыйрьләр күзлегеннән чыгып тану. Мәсәл һәм әкиятне чагыштыру. Мәсәлләрнең хайваннар турындагы әкиятләрдән килеп чыгуы. Мәсәлләрнең төп асылы, эчтәлеге. Мәсәл моралендә мәкальләр куллану. Мәсәлләрнең тәрбияви роле.

Эзоп “Давыл белән Кояш”. Г. Тукай “Җил илә Кояш”. К.Насыйри”Төлке белән әтәч”,Н. Исәнбәт “Ябалак белән Чыпчык” Татар халык әкияте “Ябалак белән Чыпчык”,Т.Яхин “Карга белән Төлке”. Ф.Яхин “Сыр бәласе”. Г.Шамуков “Карга белән Төлке”,В.Радлов “Карганың хәйләсе”. Л.Толстой “Зирәк Чәүкә”. К. Насыйри “Комсыз эт”,Ә.Исхак “Карт Имән белән яшь егет». М.Гафури «Ике чебен»,Г.Тукай “Төлке һәм йөзем җимеше”. Ә.Исхак “Төлке һәм виноград”, Г.Тукай “Аккош, Чуртан һәм Кысла”. И.Крылов “Аккош, Чуртан һәм Кысла”.

Эш формалары: практик-уен, иҗади эш, яттан сөйләү, төркемдә һәм парларда

Укучыларның белемнәренә һәм күнекмәләренә таләпләр:

Мәсәл жанрының килеп чыгышы, үсеше белән таныш булу. Бөтен дөньяга танылган мәсәлчеләр: Эзоп, Ж.Лафонтен, И.Крылов, татар мәсәлчеләре К.Насыйри, Г.Тукай,М.Гафури, Г.Шамуков, Ә.Исхак һәм башка язучыларны белү һәм әсәрләрен өйрәнү.

Милли төбәк компоненты: Танылган мәсәлчеләр һәм татар мәсәлчеләре иҗаты белән танышу.

6. Көлке серләрен эзлибез

Шигырьләрдә автор фикерен аерып алу. Шагыйрьнең кимчелекләрдән көлүе. Көлкеле әсәрләрдә көлке китереп чыгарган сәбәпләрне табу.

Ш. Галиев “Иншаның файдасы”, “Сүзләре һәм үзләре”. Л. Лерон “Иртән уянасың килмәсә “,Р.Вәлиева “Көчле укучы”. К.Тәңрекулиев “Эшчән” Гельды”. Л. Лерон “Сүз тыңлыйсың килмәсә”,И. Юзеев “Хатасыз ничек язарга?” Р.Миңнуллин “Хаталар өстендә эшләү”. Г. Морат “Үскәч кем булырга?”,Р.Фәйзуллин “Ничек яхшы булырга?” Йолдыз “Ике җаваплы табышмак”. Н. Кәримова “Кое чыпчыгы”,Г.Морат “Тиргиләр”. З. Туфайлова “Трай”. Р. Вәлиев “Минеке”. А. Алиш “Утлы йомырка”

Эш формалары: практик-уен, иҗади эш, яттан сөйләү, төркемдә һәм парларда

Укучыларның белемнәренә һәм күнекмәләренә таләпләр:

Шигырьләрдә автор фикерен аерып ала белү. Шагыйрьнең кимчелекләрдән көлүен, көлкеле әсәрләрдә көлке китереп чыгарган сәбәпләрне табу. Язучы һәм шагыйрьләрнең көлкеле әсәрләрен белү.

Милли төбәк компоненты: Татар язучылары һәм шагыйрьләре иҗаты белән танышу.

7. Герой ничек туа?

Автор әкиятләрендә, нәкъ халык әкиятләрендәгечә, вакыйгаларның кабатлануы, чылбыр рәвешендә тезелүе, аерым сүзләрнең ритмик кабатланып килүе. Автор теленең кабатланмас матурлыгы. Язның тәүге үзенчәлекләрен әсәрләрдән табу.

Ф. Яруллин “Тылсымлы ачкыч”. Р. Мингалим “Уйларга кирәк”.Р. Харис “Берсе калсын иде”.Р. Вәлиева “Кышкы ямь”. “Музей йорты”на сәяхәт.

Йолдыз “Белмәгәнен белми”.М. Мирза “Язның тәүге көннәре”,Г. Хәсәнов “Май”. Ә. Рәшит “Яшенле яңгыр”.Г. Хәсәнов “Май”.

Эш формалары: практик-уен, иҗади эш, яттан сөйләү, экскурсия, төркемдә һәм парларда

Милли төбәк компоненты: Татар язучылары һәм шагыйрьләре иҗаты белән танышу.

8. Үткәннәр белән хәзергене чагыштырабыз

Чагыштыру, контраст, җанландыру кебек гади әдәби алымнарны табу. Җанлы сөйләмнең мөһим чараларын үзләштерү күнегүләре: темп, тавыш көче, тон, сөйләм мелодикасы (тавышны күтәрү, түбәнәйтү).

Хикәя геройлары , аларның портреты һәм характер үзенчәлекләренең башкарган гамәлләре аша чагылышы.Авторның үз героена мөнәсәбәте.Геройларга чагыштырма характеристика.Герой яшәгән тирәлек,пейзаж.

Р. Фәйзуллин “Онытма син!” Р. Рәкыйпов “Мин яратам сине, ,Татарстан”Л. Шагыйрьҗан “Сөембикә манарасы”. “Музей йорты”на сәяхәт. М. Мирза “Без бабайсыз үстек”. З.Гомәрова “Батырлар хакында”.В.Хәйруллина “Хозурлык һәм горурлык”Ф. Кәрим “Ант”, “Ватаным өчен”.М. Җәлил “Кичер, илем!”В. Нуруллин “Бүреләр, үгез һәм без”Г. Ахунов “Канатлар кая илтә?” И. Юзиев “Матурлыкны гына алып кит”. М. Рафиков “Җир куены”,“Мин яратам сине, Татарстан!” Г.Бәширов “Безнең Татарстан” , Р.Харис ”Игенче җыры”Йолдыз “Спортчы Шүрәле”. Р.Миңнуллин “Кунакка килегез”

Эш формалары: практик-уен, иҗади эш, яттан сөйләү, экскурсия, төркемдә һәм парларда

Укучыларның белемнәренә һәм күнекмәләренә таләпләр:

Чагыштыру, контраст, җанландыру кебек гади әдәби алымнарны таба белү. Җанлы сөйләмнең мөһим чараларын үзләштерү: темп, тавыш көче, тон, сөйләм мелодикасы (тавышны күтәрү, түбәнәйтү). Хикәя геройлары, аларның портреты һәм характер үзенчәлекләренең башкарган гамәлләре аша чагылышын, авторның үз героена мөнәсәбәтен, геройларга чагыштырма характеристика бирә белү.

Милли төбәк компоненты: Татар язучылары һәм шагыйрьләре иҗаты белән танышу.

№	Бүлек исеме	Сәгатьләр саны	Белемнәрне контрольләү
1.	Күзәтәбез һәм тәэсирләр белән уртаклашабыз	14	2 сыйныфта өйрәнгәннәр буенча - тест
2.	Чагыштырулар серенә төшенәбез	6	

3.	Кешеләрнең хыялларын аңларга тырышабыз	7	
4.	Ярату турында	9	1 яртыъеллыкта үзләштергән белемнәрне тикшерү
5.	Хикмәтле тормыш тәҗрибәсе туплыйбыз	7	
6.	Көлке серләрен эзлибез	5	3 чиректә үзләштергән белемнәрне тикшерү
7.	Герой ничек туа?	9	
8.	Үткәннәр белән хәзергене чагыштырабыз	11	**Еллык контроль эш** —арадаш аттестация
	Барлыгы	**68**	**4**

Календарь-тематик план

УМК: Сафиуллина Г.М.,Хәсәнова Ф.Ф., Мөхәммәтҗанова Ә.Г., Әдәбиуку", 3 класс (3 кисәктә),
Казан "Мәгариф – Вакыт" нәшрияты, , "ТР Мәгариф һәм фән министрлыгы тарафыннан рөхсәт ителгән

№	**Дәрес темасы**	**Сәгать саны**	**Үтәлү вакыты**		**Искәр мә**
			План	**Факт**	
1 бүлек. Күзәтәбез һәм тәэсирләр белән уртаклашабыз					
1	*Ф.Хөсни Яфраклар коелганда-24б*	*1*	*2.09*	*7.10*	*1ч.*
2	*Г.Хәсәнов Кыр казы-26 бит*	*1*	*9.09*	*14.10*	
3	*Музей йортына сәяхәт Мастерской тәрәзәсе(13б-1)*	*1*	*16.09*	*21.10*	
4	Николай Сладков Кем остарак?-38б	1	23.09	11.11	
5	*Геннадий Паушкин Кыш-43б* **2 сыйныфта өйрәнгәннәр буенча -** тест	*1*	*30.09*	*18.11*	
6	*Ләбиб Лерон Хыял-72б*	*1*	*7.10*	*25.11*	

7	*Музей йортына сәяхәт Яңгыр алдыннан-20б-1*	*1*	*14.10*	*2.12*	
2 бүлек. Чагыштырулар серенә төшенәбез					
8	*Айгөл Әхмәтгалиева Болытта җиләк үсә-83б*	*1*	*21.10*	*9.12*	
9	*Рафис Гыйззәтуллин Батырлык-98б*	*1*	*11.11*	*16.12*	*2ч.*
10	*Вакыйф Нуриев Кем катырак суга-107б*	*1*	*18.11*	*23.12*	
	3 бүлек. Кешеләрнең хыялларын аңларга тырышабыз.				
11	*Резидә Вәлиева Яңгыр белән кояш-109б*	*1*	*25.11*		
12	*Касыйм Тәхау Көзге урман(дәфтәр-14б.*	*1*	*2.12*		
13	*Габделхәй Сабитов Тәүге шатлык-112б*	*1*	*9.12*		
	4 бүлек. Ярату турында				
14	*Иҗади эш “Безнең чишмә”-125б.*	*1*	*16.12*		
15	*Нәби Дәүли Бала болыт-8б* **1 яртыеллыкта үзләштергән белемнәрне тикшерү**	*1*	*23.12*		
16	*Ләбиб Лерон Хыялый Акбай-33б*	*1*	*13.01*		*3ч.*
17	*Бари Рәхмәт Ничек өйрәнергә?-38б*	*1*	*20.01*		
	5 бүлек. Хикмәтле тормыш тәҗрибәсе туплыйбыз.				
18	*Әхсан Баян Тургай-62б.*	*1*	*27.01*		
19	*Гәрәфи Хәсәнов Гөблә-93б*	*1*	*3.02*		
20	*Нәбирә Гыйматдинова Казлар-11б*	*1*	*10.02*		
21	*Фоат Садриев Юкка көттеләр-35б*	*1*	*17.02*		
	6 бүлек. Көлке серләрен эзлибез				
22	*Габдулла Тукай Яшь агач-66б*	*1*	*24.02*		
23	*Музей йортына сәяхәт Гаилә портреты-119б*	*1*	*2.03*		

	7 бүлек. Герой ничек туа.				
24	*Нәзифә Кәримова Кое чыпчыгы-87б*	*1*	*9.03*		
25	*Хәкимҗан Халиков Витаминлы аш-95б*	*1*	*16.03*		
26	*Гәрәфи Хәсәнов Корташар(дәфтәр)*	*1*	*6.04*		*4ч.*
27	*Фоат Садриев Белемле әби(дәфтәр)*	*1*	*13.04*		
	8 бүлек. Үткәннәр белән хәзергене чагыштырабыз.				
28	*Музей йортына сәяхәт Юеш болын-78б* 3 чиректә үзләштергән белемнәрне тикшерү	*1*	*20.04*		
29	*Нәбирә Гыйматдинова Дару(дәфтәр)*	*1*	*27.04*		
30	*Музей йортына сәяхәт Матюниннар портреты-91б*	*1*	*4.05*		
31		*1*	*11.05*		
32	**Еллык йомгаклау контроль эше.**	1	18.05		
33	*Музей йортына сәяхәт Шомырт исе килә-99б*	1	25.05		
34		1			